

Oikeusministeriö
Lausuntopalvelu.fi

Lausuntopyyntönne 24.6.2026 Dnro **VN/6466/2026**.

Lausunto Oikeuspalveluviraston toimipaikoista annetun oikeusministeriön asetuksen muuttamisesta

Vireillä oleva oikeusministeriön asetusmuutos liittyy aiemmin lausunnolla olleeseen Oikeuspalveluviraston toimistorakenteen ja toimipaikkaverkoston uudistamista koskevaan esitykseen. Käytännössä esityksellä kumotaan aiempi asetus, jossa on nimetty Oikeuspalveluviraston 158 toimipaikkaa, ja annetaan uusi asetus, jossa nimetään tulevaisuudessa palveluja tarjoavat 38 toimipaikkaa. Pohjois-Karjalasta uudistuksessa lakkautetaan yhteensä 12 asetuksiin kirjattua toimipaikkaa ja jäljelle jäävät vain Joensuun ja Lieksan toimipaikat. Suuressa osassa lakkautettavia toimipaikkoja ei ole ollut vakituisesti sijoitettua henkilöstä, vaan ne ovat toimineet ajanvarauksella.

Toimipaikkojen määrän huomattavaa vähentämistä perustellaan mm. käyntiasioinnin vähenemisellä, joka on johtunut sekä sähköisten palvelujen yleistymisestä että väestökehityksestä pienemmillä paikkakunnilla, valtioneuvoston vahvistamalla valtion palveluiden ja toimintojen sijoittamisen suunnitelmalla ja kustannussäästöillä. Esitetyistä perusteluista huolimatta oikeuspalvelujen saavutettavuus uudistuksen myötä käytännössä heikkenee nykytilanteeseen verrattuna. Toimipaikkaverkoston karsimisella saavutettavat taloudelliset säästöt, noin 0,5 milj. euroa, ovat lakkautusten määrään ja palvelujen saatavuuden heikkenemiseen verrattuna pienet.

Uudistuksen myötä oikeuspalvelujen saavutettavuus heikentyy erityisesti harvaan asutuilla alueilla. Näillä alueilla on paljon iäkästä väestöä, jonka mahdollisuudet käyttää sähköisiä palveluja ovat rajalliset, niin myös näiden alueiden julkiset liikenneyhteydet. Yleisemminkin uudistuksen kattamat palvelut (oikeusapu, edunvalvonta, talous- ja velkaneuvonta) ovat sellaisia, että henkilökohtainen asiointi ja palvelujen saavutettavuus ovat asiakkaan kannalta tärkeitä tekijöitä. Lisäksi uudistuksen myötä osalla henkilöstöä työmatkat pitenevät ja työmatkakulut kasvavat.

Vaikka toimipaikkojen lakkautus on valtionhallinnon näkökulmasta perusteltua, kokonaisuuden kannalta asiakasnäkökulma ja palvelujen saavutettavuuden heikentyminen painavat vaakakupissa niin paljon, ettei toimipaikkojen määrän vähentämistä esitetyllä tavalla voida pitää hyväksyttävänä.

Mikäli toimipaikkaverkostoa karsitaan esitetyllä tavalla, uudistuksen vaikutuksia oikeuspalvelujen saavutettavuuteen on seurattava ja arvioitava korjaavat toimenpiteet mahdollistaen. Esille nouseviin epäkohtiin tulee löytää ratkaisut niin, että palvelujen saavutettavuus ja alueellinen yhdenvertaisuus turvataan koko maassa. Asetus mahdollistaa asiakkaiden vastaanottamisen myös muualla, kuin asetuksessa mainituissa toimipaikoissa. Kriteerejä näin tarjottaviin palveluihin ei ole kuitenkaan määritelty, joten jää käytännössä osoitettavaksi, mitä tämä mahdollisuus tarkoittaa ja miten hyvin se vastaa asiakkaiden tarpeisiin ja turvaa palvelujen saavutettavuutta. Uudistuksen

vaikutuksia tulee erityisesti näiltä osin seurata. Mikäli ongelmia tai epäkohtia palvelujen saavutettavuudessa ilmenee, niihin on puututtava.

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto

Markus Hirvonen
maakuntajohtaja

Lisätietoja:
Kimmo Niiranen, maakunta-asiamies
etunimi.sukunimi@pohjois-karjala.fi
puh. 040 052 9479

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu. Voitte tarkastaa allekirjoituksen oikeellisuuden kirjaamosta.